

ÖNSÖZ

Bu Yüksek Lisans Tezi, özel okullarda okuyan ortaöğretim çocuklarının sosyo-kültürel profilini çıkarmak amacıyla örnek olarak seçilen Özel ASFA Eğitim Kurumları bünyesindeki okullarda bir anket çalışması uygulanarak gerçekleştirilmiştir.

Tezin hazırlanmasında, gerek kaynak bulma ve gerekse çalışmanın çerçevesini oluşturmada bana yardımcı olup, ilgisini esirgemeyen kıymetli hocam Sosyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN'e, tezimin başlangıç aşamasından itibaren bütün nezaketi ve titizliği ile bana yardımcı olan ASFA Eğitim Kurumları A.Ş. Genel Müdürü Selçuk İNAL'a, Özel ASFA Halil Necati İlköğretim Okulu Müdürü Abidin BİNGÖL'e, Özel ASFA Asalet Lisesi Müdiresi Aylin CAN'a, Özel ASFA Ahmet Mithat Lisesi Müdürü Hanefi PARLAR'a; ayrıca maddi-manevi desteğinden dolayı babam Hasan FİLİZ'e, anneme ve ulaşım problemlerimi halleden kardeşim Adnan FİLİZ'e ve son olarak sonsuz yardımları ve sonsuz anlayışından ötürü kıymetli eşim Abdullah B. EKŞİK'e teşekkür etmeyi borç bilirim.

Sakarya, 2001

Nesrin FİLİZ EKŞİK

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ

ÖZET

ABSTRACT

GİRİŞ	1
1. KONU VE PROBLEM	3
1.1. Araştırmanın Konusu	3
1.2. Problem	4
1.3. Amaç	4
1.4. Hipotez	5
2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	6
2.1. Evren ve Örneklem	6
2.2. Veri Toplama Teknikleri	6
2.3. Temel Kavramlar	6
2.1.1. 2.3.1. Eğitim.....	6
2.1.2. 2.3.2. Sosyalleşme.....	8
2.1.3. 2.3.3. Kültür.....	9
2.1.4. 2.3.4. Toplumsal kimlik.....	10
2.3.5. Türk Milli Eğitiminde Özel Okullar ve Özel Eğitimin Yeri.....	10
2.1.5. 2.3.6. Bir Özel Eğitim Kurumu: ASFA College	15
3. BULGU VE YORUM	17
3.1. Olgusal Durum	17
3.1.1. Cinsiyet Durumu	17
3.1.2. Yaş Durumu	18
3.1.3. Kardeş Sayısı	18
3.1.4. Ebeveynin Mesleki Durumu	19
3.1.5. Ebeveynin Tahsil Durumu	21

3.2. Eğitim Sürecinde Okul-Aile-Öğrenci İlişkisi.....	22
3.2.1. Okulda Başarı Durumu	22
3.2.2. Okulla İlgili Fikirleri	23
3.2.3. Tahsil Yapma Amaçları	26
3.2.4. Ana-Baba ile Çocuk Arası İlişkiler	27
3.3. Sosyo-Kültürel Profil	31
3.3.1. Entellektüel İlgi Alanları.....	31
3.3.1.1. En Çok Okunan Gazete	31
3.3.1.2. En Çok İzlenen TV Kanalları	33
3.3.1.3. Dinlenen Müzik Türü	34
3.3.1.4. Okunulan Kitap Türü-Sıklığı	35
3.3.1.5. Türkiye'nin Problemlerine Bakış Açılıarı	36
3.3.1.6 GeleceğeYönelik Beklentileri	37
.....	38
3.3.1.7. Dünya Problemlerine Bakış Açılıarı	39
.....	40
3.3.1.8.Önemli Kararlarında Yol Göstericileri	45
3.3.2. Kimlik Değerlerini Algılama Biçimi	49
.....	
3.3.3. Okul ve Meslek hayatıyla İlgili Değerleri Algılama	53
Biçimi.....	55
	59
SONUÇ VE ÖNERİLER	
KAYNAKÇA	
EKLER.....	
ÖZGEÇMİŞ	

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1. 1982’de Azınlık ve Yabancı Okulların Genel Sayısal Durumu.....	13
Tablo 3.1. Cinsiyet Dağılımı	17
Tablo 3.2. Yaş Dağılımı	18
Tablo 3.3. Kardeş Sayıları Dağılımı	18
Tablo 3.4. Baba Mesleği Dağılımı	19
Tablo 3.5. Anne Mesleği Dağılımı	20
Tablo 3.6. Baba Tahsil Seviyesi	21
Tablo 3.7. Anne Tahsil Seviyesi	21
Tablo 3.8. Okuduğu Okulda Kendini Nasıl Bir Öğrenci Olarak Tanımladığı Görüşlerinin Dağılımı	22
Tablo 3.9. Okuduğu Okulda Başarısız Bir Öğrenci Olmasının Nedenleri	23
Tablo 3.10. Okuduğu Okulun En Beğendiği 1. Özelliklerinin Dağılımı	23
Tablo 3.11. Okuduğu Okulun En Beğendiği 2. Özelliklerinin Dağılımı	24
Tablo 3.12. Okuduğu Okulun En Beğenmediği 1. Özelliklerinin Dağılımı	25
Tablo 3.13. Okuduğu Okulun En Beğenmediği 2. Özelliklerinin Dağılımı	25
Tablo 3.14. Tahsil Yapmakta Başlıca Amaçlarının Dağılımı	26
Tablo 3.15. Babalarıyla Aralarındaki Anlaşmazlık Konuları	27
Tablo 3.16. Babalarıyla Aralarındaki Anlaşmazlık Konuları	27
Tablo 3.17. Anneleriyle Aralarında Anlaşmazlık Konuları	28
Tablo 3.18. Anneleriyle Aralarında Anlaşmazlık Konuları	28
Tablo 3.19. Babanın Öğrenciye Karşı Davranışı	29
Tablo 3.20. Annenin Öğrenciye Karşı Davranışı	30
Tablo 3.21. En Çok Okunan Gazete Dağılımı	31
Tablo 3.22. Gazetenin En Çok Hangi Sayfasını Okuduğunun Dağılımı	32

Tablo 3.23. En Çok İzledikleri TV Kanalları	33
Tablo 3.24. Günde Kaç Saat TV İzledikleri	33
Tablo 3.25. En Çok Hangi Müzikten Hoşlanırlar	34
Tablo 3.26. Ne Tür Kitaplar Okuyorlar	35
Tablo 3.27. Ne Tür Sıklıkla Kitap Okudukları	35
Tablo 3.28. Türkiye'nin En Önemli Problemi Görüşlerinin Dağılımı	36
Tablo 3.29. İleride Ne Olmak İstediklerinin Dağılımı	37
Tablo 3.30. Üniversitede Hangi Dalda Eğitim Görmek İstiyorlar?	37
Tablo 3.31. Dünyanın En Önemli Problemi	38
Tablo 3.32. Önemli Kararlarında Yol Göstericilerinin Dağılımı	39
Tablo 3.33. Din	40
Tablo 3.34. Aile	41
Tablo 3.35. İbadet.....	41
Tablo 3.36. Vatan	42
Tablo 3.37. Türkçe.....	42
Tablo 3.38. Örf ve Adetler	43
Tablo 3.39. Dürüstlük	43
Tablo 3.40. Büyüklere Saygı	44
Tablo 3.41. Yardımseverlik	44
Tablo 3.42. Yabancı Dili İyi Bilme	45
Tablo 3.43. Mesleki Kariyer	46
Tablo 3.44. Çalışkanlık	46
Tablo 3.45. Okulda Başarı	47
Tablo 3.46. Yüksek Kazanç	47
Tablo 3.47. Müteşebbislik	48

ÖZET

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılın dünya medeniyeti üzerindeki tesirleri düşünüldüğünde; bilimsel, teknolojik gelişim göz önüne alındığında, eğitimin ve özellikle kaliteli özel eğitimin önemi ortaya çıkmaktadır.

Türkiye’de devlet eliyle sürdürülen eğitim faaliyetinde mevcut olan eksiklikler, özel okullara olan talebi artırmaktadır. Yadsınamaz bir gerçek vardır; o da, günümüzde özel okullarda öğrenim gören öğrenci sayısı gittikçe artmaktadır. Bu nedenle, orta öğrenim çocukları-gençliği üzerine yapılan araştırmalarda, özel okullarda öğrenim gören çocuklar-geçlerin de dikkate alınması gerekmektedir.

Özel okullarda ortaöğrenim çocuklarının sosyo-kültürel profilini çıkarırken çocukların ve gençlerin, zihniyet yapıları, dünyayı nasıl algıladıkları, gelecekle ilgili düşündükleri, ahlaki, dini ve toplumsal değer anlayışları, aile yapıları, arkadaş çevreleriyle ilgili sorularla onların gerçeğine, dolayısıyla Türkiye’de yaşayan üst ve orta tabaka gerçeğine daha güncel ve daha objektif bir ayna tutulmuş olmaktadır.

Bu araştırma, özel okullarda öğrenim gören gençlerin sosyo-kültürel profilini çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla örnek bir özel okul, yani Özel ASFA Eğitim Kurumları seçilmiştir. Araştırmamızın uygulama bölümünü gerçekleştirdiğimiz ASFA Eğitim Kurumları 1990 yılında kurulmuştur ve bünyesinde 3 özel okul bulundurmaktadır. Özel ASFA Halil Necati İlköğretim Okulu, Özel ASFA Ahmet Mithat Lisesi ve Özel ASFA Asalet Lisesi’nde okuyan 119 öğrenci seçilerek, üzerlerinde bir anket çalışması uygulanmıştır. Araştırmada ayrıca konu ile ilgili literatür çalışması da yapılmıştır. Uygulanan anketlerin sonuçları ile elde edilen veriler yüzdeler halinde değerlendirilerek tablolarla gösterilmiştir.

ABSTRACT

When the effects of 21. century which we are in now, on world civilization is thought or when technological and scientific development is taken into consideration, the importance of education and especially qualified special education come into being.

The existent lack in education actively which is maintained by government in Türkiye, increased the demand to special schools. There is a reality which can not deny, it is (thet) the number of students which study in special schools increase day by day. For this reason the children, youth which study in special schools have to be taken into consideration when we make searches on childrens-youth of middle class.

When it is takenm out the socio-cultural profile of middle-class children that study in special school, with questions about mentality structure of children and youngs, how they understand world, moral, social salve understandings, family structure, friend ensinment, it can be held more topical and more objective mirror to their reality indirectly to top and middle class reality which live in Türkiye.

This search aims to take out a socio-cultural profile of youngs that study in special schools with this aim if is chosen a model special school namely special ASFA education institution. The ASFA education instutions, which we made the practice part of ow search, established in 1990 and has 3 special schools. It is applied a questionnaire on 119 students which are chose from special ASFA Halil Necati Primary school, Special ASFA Ahmet Mithat High School and Special ASFA Asalet High School.

Besides a literature study is made about subject in search. The datums that are obtained with questionnonnes are showed in tableau with utilizing percentages.

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÖZEL OKULLARDA OKUYAN ORTAÖĞRETİM
ÇOCUKLARININ SOSYO-KÜLTÜREL PROFİLİ
(ASFA COLLEGE ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Nesrin FİLİZ EKSİK

Enstitü Anabilim Dalı: SOSYOLOJİ

Tez Danışmanı: Prof. Dr. H. Musa TAŞDELEN

EKİM - 2001

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÖZEL OKULLARDA OKUYAN ORTAÖĞRETİM
ÇOCUKLARININ SOSYO-KÜLTÜREL PROFİLİ
(ASFA COLLEGE ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Nesrin FİLİZ EKŞİK

Enstitü Anabilim Dalı: SOSYOLOJİ

Bu tez,/...../2001 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği/Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

.....
Jüri Başkanı

.....
Jüri Üyesi

.....
Jüri Üyesi

GİRİŞ

Bu araştırma, özel okullarda öğrenim gören çocukların-geçerlerin sosyo-kültürel profilini ortaya koyma amacına yöneliktir. Örneklem grubu olarak bazı özel okulları araştırma kapsamına dahil etmekle birlikte, araştırmanın uygulama çalışması “Özel ASFA Eğitim Kurumları’nda gerçekleştirilebilmiştir. Gerekli dokümantasyon çalışmaları yapılmış, literatür taraması gerçekleştirilmiştir..

Araştırmamızın uygulama bölümünü gerçekleştirdiğimiz Özel ASFA Eğitim Kurumları 1991 yılında eğitim/öğretime başlamıştır.’ Eğitimde toplam kalite” anlayışı ile hareket eden bu özel öğretim kurumları, özel okullarda okuyan ortaöğrenim çocuklarının sosyo-kültürel yönleriyle alakalı fikir edinmemizde oldukça önemli bir örnektir.

Araştırma, konu ile ilgili dokümantasyon çalışması ve literatür taraması yapıldıktan sonra, Özel ASFA Eğitim Kurumları’na yönelik anket uygulaması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Uygulanan anketlerin sonuçlarıyla elde edilen veriler oransal bir değerlendirilmeye tabi tutularak tablolar halinde gösterilmiştir.

Araştırma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmanın konusu,(yani özel okullarda öğrenim gören ortaöğrenim çocuklarının sosyo – kültürel profili) kısaca tanımlanmaya çalışılmış, araştırmada tesbit edilen problem, araştırmanın amacı, varsayım, araştırmanın yöntemi, evren ve örneklem, veri toplama teknikleri ve temel kavramlar üzerinde durulmuştur.Araştırmada temel kavramlar bölümünü ise; eğitim, sosyalleşme, kültür, toplumsal kimlik, Türk Milli eğitiminde özel okullar ve özel eğitimin yeri, bir özel eğitim kurumu ASFA College kavramları oluşturmuştur.

Araştırmanın ikinci bölümü ise bulgu ve yorum bölümüdür. Örneklem grubunu oluşturan ASFA College öğrencilerinin olgusal durumu, başarı durumları, okulla alakalı fikirleri, aileleriyle ilişkileri ,tahsil yapma amaçları, entelektüel ilgi alanları (en çok okudukları gazete, en çok izledikleri tv kanalı en çok dinledikleri müzik türü en çok

okudukları kitaplar ve ve kitap okuma sıklığı gibi) Türkiye'deki ve dünyadaki problemlere bakış açıları, gelecekte beklenenleri, önemli kararlarında yol göstericileri, kimlik değerlerini algılama biçimleri, okul ve meslek hayatıyla ilgili değerleri algılama biçimleri kısacası sosyo-kültürel profillerini ortaya koyacak bulgular tablolar halinde değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Sonuç bölümünde ise; araştırma hipotezlerinin doğruluk derecesi test edildikten sonra, elde edilen bulguların genel bir değerlendirilmesi yapılmış, konu ile ilgili tespit ve önerilerde bulunulmuştur.

1. BÖLÜM

KONU VE PROBLEM

1.1. Araştırmanın Konusu

İçinde bulunduğumuz 21.yüzyılın dünya medeniyeti üzerindeki tesirlerini düşündüğümüzde, özellikle bilimsel, teknolojik gelişim göz önüne alındığında; Türkiye'nin de dünya medeniyet sahnesinde yer bulabilmesi elzemdir. İşte tam da bu noktada eğitim ve eğitimin kalitesi oldukça önem taşımaktadır. Türkiye'deki eğitim faaliyeti iki elden yürütülmektedir. Devlet eliyle sürdürülen eğitim faaliyetinin gerek öğretmen, gerek araç-gereç, gerek bina şartları ve daha pek çok alandaki eksiklikleri yadsınamaz. Ayrıca eğitimin kalitesi de son yıllarda anne-babaların istedikleri-aradıkları en önemli etkidir. Yine eğitimde konforlu binalar, özel yemek şirketlerinin hazırlatıp özenle sundukları yemekler, kalite unsuru ve disiplinin elden bırakılmadığı güvenilir eğitim, konforlu servisler ve sosyal faaliyet imkanlarının sınırsız denecek kadar çok olduğu eğitim kurumu imkanlarını maalesef bugün bunu pek az devlet okulunda görmek mümkündür.

Türkiye'nin mali konularda sıkıntılı dönemlerinin aşılıma başladığı yıllardan itibaren özel okullar da teker teker kurulmaya başladı. Böylece zengin insanlar çocuklarını ortaöğrenim için yurtdışına gönderme gereğinden kurtuldu.

Ancak son yıllarda özel okulların sunduğu taksitli ödeme ve her bütçeye uygun özel okul ve yine ısrarla kaliteli eğitim, orta sınıfta yer alan aileleri de çocuklarını özel okullara vermeye yöneltmiştir. Dolayısıyla özel okullar artık Türkiye'nin bir gerçeğidir. Özel okullarda öğrenim gören Türk gençliğinin de yaşadığı sosyalleşme süreci dikkate alındığında sosyo-kültürel profillerinin ortaya konulabilmesi, gerek devlet gerekse özel okullarda öğrenim gören gençler üzerinde yapılabilecek bir çok araştırmaya ışık tutacağı, önemli veri tabanı sağlayacağı düşüncesindeyiz.

1.2. Problem

Özel okullar, paralı eğitim gerçekleştirmeleri nedeniyle, daha yoğun ve etkin bir öğretim programı uygulama çabası içinde olan eğitim kuruluşlarıdır. Bu okullara devam eden öğrencilerin orta ve orta üst gelir gruplarına mensup ailelerin çocukları oldukları bilinen bir gerçektir. Bu özellikleri dikkate alındığında, öğrencilerin sosyal konum ve statüleri ile değerler dünyası arasındaki ilişkiyi ortaya koymak bakımından, özel okullarda okuyan ortaöğretim çocuklarının zihniyet yapıları, dünyayı algılama biçimleri, geleceğe yönelik beklentileri üzerinde sosyal-kültürel değerler dünyasının belirleyiciliğinin ortaya konulabilmesi araştırmanın ana problemini teşkil etmektedir.

1.3. Amaç

Özel okullarda okuyan ortaöğrenim çocuklarının sosyo-kültürel profilinin çıkarılmasında başlıca amaç, yeni kuşakların, zihniyet yapıları, dünyayı nasıl algıladıkları, gelecekle ilgili düşündükleri, değerler dünyası, aile yapıları, arkadaş çevreleriyle etkileşim biçimlerinin ortaya konulmasıdır. Bu sayede, ülkemizde yaşayan orta ve üst tabaka ailelerinin çocuklarının eğitimine daha güncel ve daha objektif bir ayna tutmak mümkün olabilecektir. Bu araştırma ile özel eğitim yapan kuruluşların, sosyo-kültürel açıdan öğrenci profili hakkında elde edilen bulgular, her ne kadar yeterli sayılamıyacak olsa da, daha sonra bu alanda gerçekleştirilecek bilimsel araştırmalara bir veri teşkil edecek, karşılaştırmalı çalışmalar yapma imkanı sağlayacaktır.

1.4. Hipotez

Bu araştırma iki temel hipotezin doğruluğunu test etmeye yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

- Orta sınıfların toplumun geleneksel değerlerine bağlı ve kültürel anlamda muhafazakar eğilimde yaygın olan bir kanaattir. Bu özel okullarda eğitim gören çocukların, orta gelir gruplarına mensup ailelerin çocukları olmaları hasebiyle, toplumun kimlik değerleri olan dini, ailevi, ahlaki, milli değerlerine atfettikleri önem derecesi yüksektir.
- Özel okullarda okuyan öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ailelerin çocukları olmaları sebebiyle, okul ve meslek hayatına yönelik beklentileri açısından maddi kazanç kaygısından ziyade kendini gerçekleştirme güdüsü daha ağır basar.

2. BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırma, Özel ASFA Eğitim Kurumlarında okuyan öğrencileri kapsamaktadır. Alan araştırması sadece ASFA College’inde gerçekleştirilebilmiş, bu nedenle araştırmanın evrenini Özel ASFA Eğitim Kurumlarında okuyan öğrenciler oluşturmuştur. Örneklem grubu ise, orta ve lise kısımlarından her sınıftan 10’ar öğrenci olmak üzere, toplam 119 öğrenciden meydana gelmiştir.

2.2. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmanın modelini oluşturmada teorik kısımda dokümantasyon tekniği, uygulamalı kısımda ise bilgi toplama aracı olarak anket ve mülakat teknikleri kullanılmıştır. Anket formu, 30 sorudan müteşekkildir.

2.3. Temel Kavramlar

2.3.1. Eğitim

Sosyo-Kültürel yapının asli bir ögesi olan kurum, toplumun temel ve önemli bir ihtiyacı giderme amacıyla örgütlenmiş; değerler, normlar ve davranış kalıplarının bütünü olarak tanımlanabilir. Belli bir toplumsal kurumu oluşturan davranış kalıpları birbirini destekleyen toplumsal rol ve ilişkiler içerisinde ve kurumun amacına göre örgütlenir, yapılaşır, bir bütün görünümünü kazanırlar (Tan, 1981: 133). Kurumları, formel normlardan doğan kurumlar, informal normlardan doğan kurumlar olmak üzere

ikiye ayırmak mümkündür. Ancak, bir sosyal grup içinde aynı anda formel ve informal kurumların bir arada bulunması imkan dahilindedir(Arslantürk-Amman, 2000:299).

Temel sosyal kurumlardan birisi olan eğitim, kısaca kişinin içinde bulunduğu topluma, onun değerlerine “uyum” sürecidir. (Binbaşıoğlu, 1988: 78). Eğitim kurumunun kaynağı insandır. 21. asırda insanı geçmişteki gibi tesadüfi bir eğitime terketmek imkansızdır. Belli sistemler ve belli kurallar doğrultusunda onu, zamanın icaplarına göre yeniden eğitmek gereklidir. İnsan her zaman biyolojik ve psikolojik yapısı gereği eğitime muhtaçtır. Eğer insan, hayvan gibi doğuştan bütün organ ve kabiliyetlerini kullanabilseydi, eğitime ihtiyaç olmayacaktı. Oysaki insan, doğuştan ne bedeni ne de manevi güçlerini kullanmaya müsait değildir. Eğitim onun bu açığını, eksikliğini tamamlamaktadır.

Eğitimin, insanı eksiksiz bir yaşam düzeyine götürmeyi, diğer bir deyimle, gerekli tüm öğeleriyle yaşamda bütünlük sağlamayı amaçladığı kabul edilmektedir. Diğer yandan, eğitsel eylemlerin yürütücüleri dediğimiz ilkelerin üreticisi düşünce, bu üretkenliğini bireysel ve toplumsal gerçeklere yaklaştığı ölçüde sürdürebilir (Bilhan, 1991: 37).

O halde, öncelikle neyin öğrenilmesi gerektiği, yaşamı oluşturan eylem türlerinin belirlenmesi ile olabilir. Yine öğrenileceklerin zamanı ve yöntemi de eğitim için oldukça önemlidir. Eğitim ister devlet kanalıyla ister özel kuruluşlar vasıtasıyla verilsin önemli olan bu ilkelerdir. Belirtilmesi gereken, bu durumun eskiden böyle olmadığıdır.

Bugün modern toplumlarda eğitim büyük ölçüde okullar aracılığıyla yürütülmektedir. Okul bir eğitim örgütü olarak toplumun merkezi durumundadır. Okul, işlevini yaparken toplumdaki anlayış ve destek beklediği gibi, toplumla ilgili sorunların çözümü için de toplumun yardımına ve desteğine ihtiyacı vardır. Görülüyor ki okulun, hem kendi işlerini gereği gibi yapabilmesi, hem de toplumun değişip gelişmesini sağlayabilmesi için, toplumsal işbirliği ve dayanışmaya ihtiyaç büyüktür(Binbaşıoğlu, 1988: 89).

Toplumsal yapının önemli bir ögesi olan kurum, toplumun temel ve önemli bir gereksinimini gerçekleştirme amacıyla örgütlenmiş; değerler, normlar ve davranış

kalıplarının bütünüdür. Belli bir toplumsal kurumu oluşturan davranış kalıpları birbirini destekleyen toplumsal rol ve ilişkiler içerisinde ve kurumun amacına göre örgütlenir, yapısallaşır, bir bütün görünümünü kazanırlar (Tan, 1981: 133).

Eğitim yaygın olarak biri geniş biri dar anlamda olmak üzere iki şekilde kullanılmaktadır. Geniş anlamda eğitim bireylerin içinde doğup büyüdüğü, yaşamlarını sürdürdükleri toplumun değerlerini, bilgilerini, geliştirdikleri becerileri öğrenmeleri ve öğrendiklerini kendilerinden sonra gelecek kuşaklara aktarmaları sürecini içerir. Bu anlamda eğitim sosyalleşme ya da toplumsallaşma süreci ile eş anlamlıdır. Eğitim kavramı dar anlamı öğretim yerine kullanılmakta ve insanın teknik ve bilimle olan ilişkisini anlatmaktadır. (Özkalp, 1994: 154) Eğitim, kısaca kişinin içinde bulunduğu topluma, onun değerlerine “uyum” süreci olarak kabul edilebilir (Binbaşıoğlu, 1988: 78). Eğitim kurumunun kaynağı insandır. 21. asırda insanı geçmişteki gibi tesadüfi bir eğitime terketmek imkansızdır. Belli sistemler ve belli kurallar doğrultusunda onu, zamanın icaplarına göre yeniden eğitmek gereklidir. İnsan her zaman biyolojik ve psikolojik yapısı gereği eğitime muhtaçtır. Eğer insan, hayvan gibi doğuştan bütün organ ve kabiliyetlerini kullanabilseydi, eğitime ihtiyaç olmayacaktı. Oysaki insan, doğuştan ne bedeni ne de manevi güçlerini kullanmaya müsait değildir. Eğitim onun bu açığını, eksikliğini tamamlamaktadır.

2.3.2. Sosyalleşme

Sosyalleşme, insanların üyesi oldukları toplumların kültürlerine ait inançları, değerleri ve normları kazanma sürecidir. Bu süreç bir sosyal olgu olarak bireyin doğuştan itibaren toplum üyeliğini kazanmasında geçirdiği safhaları içine alır. Bir başka açıdan ise, bu süreç bir ferden herhangi bir grup faaliyetine katılmasında kendinden beklenen uygun rol ve ilgili normlardan haberdar olmasıyla ilgilidir (Erkal, Sosyoloji: 70). Sosyalleşme bireye özgü bir benliğin doğduğu ve içinde yaşanılan grubun değer ve normlarının edinildiği bir süreç olmasının yanı sıra, aynı zamanda hem grup hayatını güçlendiren hem de bireyin gelişmesini sağlayan kuşaklar boyu tecrübe edilmiş olan bir sosyal denetim türüdür. Bu süreç, bütün insanların grup özellikleri tarafından tamamen aynı

tarzda özümsememesi nedeniyle, her ferdin kendine özgü farklı bir kişilik sahibi olmasını da yol açar. Sosyalleşmiş birey bir sosyal benlik kazanır, bu benlik diğer insanların ve onların beklentilerinin farkına varışın bir sonucudur. Benliğin oluşumunda en önemli mekanizma özdeşleşmedir. Özdeşleşme, bir başkasının değerlerini, fikirlerini, tavır ve huylarını benimsemedir. Taklit özdeşleşmenin en yaygın biçimidir. Çocuk, öncelikle ebeveyni gibi olmak onlara benzemek amacıyla onların tavır ve davranışlarını taklit eder ve benimser. Bu tavır ve davranış kalıpları giderek çocuğun kişiliğinin bir parçası olur. O, çevresinde sosyalleşmiş kimseler gibi olabilmek için ebeveyninin benimsediği kültürel değerleri kazanır. Sosyal öğrenmenin bu yönü özdeşleşme olarak adlandırılır(Bertrand, 1978: 59). Eğitim, sosyalleşme sürecinde en etkili olan kurumdur. Ailede başlar okul ve benzeri örgütlerle devam eder.

Okul bir eğitim kurumu olmakla birlikte, toplumun merkezi durumundadır. Okul, işlevini yaparken toplumdaki anlayış ve destek beklediği gibi, toplumla ilgili sorunların çözümü için de toplumun yardımına ve desteğine ihtiyacı vardır. Görülüyor ki okul, hem kendi işlerini gereği gibi yapabilmesi, hem de toplumun değişip gelişmesini sağlayabilmesi için, işbirliği gereklidir (Binbaşıoğlu, 1988: 89).Sosyoloji bir cemiyet ilmi olduğuna göre, eğitimle ilgilenmesine imkan yoktur.Cemiyetin kendisi bir eğitimcidir.Biz farkına varmadan cemiyetin damgasını taşırız.Doğuşumuzdan , örf-adet , lisan gibi kültür müesseselerini toplumda hazır buluruz.Konuşmamızda ki kelimeleri , toplumun bir hücresi olan aile bize öğretir.

2.3.3. Kültür

Kültür, düşünüş, duyuş ve davranış şekilleri olarak toplumu oluşturan bireyler tarafından öğrenilen ve paylaşılan bir bütündür(Chinoy: 1965, 20). Aynı zamanda bilgi, inanç, gelenek ve becerilerden oluşan ve kuşaklar boyu aktarılan bir sosyal mirastır(Selznick, 1965: 52). Kültür hiçbir şekilde doğuştan elde edilemez, aksine insanların ihtiyaç ve isteklerini karşılamak için gerçekleştirdikleri faaliyetlerden arta kalan ve birbirleriyle etkileşimleri sonucunda oluşan bir tortudur(Reuter, 1969: 206). Kültürün birçok tanımı yapılagelmiştir. M. Turhan'a göre " Kültür, bir cemiyetin sahip

olduğu maddi ve manevi kıymetlerden teşekkül eden öyle bir bütündür ki, cemiyet içinde her nev'i bilgiyi, alakaları, kıymet ölçülerini, umumi vaziyet alış, görüş ve zihniyet ile her nev'i davranış şekillerini içine alır. Bütün bunlarla birlikte o cemiyet mensuplarının ekserisinde müşterek olan ve onu diğer cemiyetlerden ayırt eden hususi bir hayat tarzı temin eder.(Turhan,1969: 56) Kültürü kısaca yaşama tarzı olarak da tarif etmek mümkündür.

2.3.4. Toplumsal Kimlik

Her birey içinde yaşadığı toplumun kültürünü edinir ve yaşadığı sosyalleşme süreci nedeniyle topluma aidiyet duygusu duyar. Birey, üyesi olduğu toplumun veya sosyal grubun kültürünün belirlediği bir çerçevede, kendisi hakkında bir ben-tasavvuruna sahiptir. Toplumsal kimlik ise, bu ben tasavvurunun çeşitli görünüşlerinden ibarettir. Toplumsal kimliğin kaynağı, bireyin ait olduğu grup üyeliğidir ve aidiyet duygudur. Bireyin toplumsal kimliği ile kişiliği arasında çok yakın bir bağ vardır. Bireyin kişiliği her ne kadar kendine has olma özelliği taşısa da, aynı topluluğa veya sosyal gruba mensup olan bireyler, ortak bir toplumsal kimliğe sahip olmanın gereği olarak davranış tarzlarından, konuşma şekillerinden, giyim kuşamlarına, hatta yüz ifadelerine kadar, benzer kişilik özellikleri gösterir. Kısacası, bireyin üyesi olduğu toplumun veya sosyal grubun kültürü, onun kişiliğini olduğu kadar toplumsal kimliğini de belirler(Taşdelen, 1997: 126) Eğitim süreci içerisinde birey ait olduğu kültürün özelliklerini edinir ve kişiliği şekillenir.

2.3.5. Türk Milli Eğitiminde Özel Okullar ve Özel Eğitimin Yeri

Batıda olduğu gibi, doğuda da başlangıçta eğitim hizmetleri dinsel kurumların bir görevi sayılmıştır. İlk medrese, Bağdat'ta Selçuklu devletinde Sultan Melikşah'ın veziri olan Nizamülmülk tarafından kurulmuş ve adına da Nizamiye Medresesi denmiştir. Anadolu'da Selçuklular döneminde de Konya'da, Sivas'ta, Erzurum'da medreseler açılmıştır. Aynı durum Osmanlılar devrinde de devam etmiştir. 1453'te İstanbul Fatih Sultan Mehmet tarafından alındıktan sonra İstanbul'da ve diğer Osmanlı kentlerinde de

yeni medreseler açılmıştır. Kanuni ile birlikte okullar Avrupa'ya uygun eğitim vermeye başlamışlardır. Tanzimat döneminde fikir bakımından da değişiklikler oldu. Tanzimat döneminin eğitim açısından özelliği, yeni ve laik okullarla eski okulların etkinliklerini yanyana sürdürmeleridir. Cumhuriyet döneminde Milli Eğitim Bakanlığı, Kurtuluş Savaşı sırasında 2 Mayıs 1920 tarihinde kuruldu. Türk Milli Eğitim Sistemi önce örgün ve yaygın eğitim olmak üzere ikiye ayrılır. Örgün eğitim de ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğretim olmak üzere üçe ayrılır (Binbaşıoğlu, 1988: 151).

Türkiye örgün eğitiminin her üç merhalesinde de devletin yükünü hafifletmek mahiyetinde özel öğretim kurumları bulunmaktadır. Bu öğretim kurumları, devlet eğitimine göre daha kaliteli ve konforlu eğitim imkanları sunmaktadır.

Yalnız tarihi geçmişlerine bakıldığında özel okullar başlangıç itibariyle yabancı menşelidir. Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren teker teker açılmaya başlayan özel eğitim kurumları Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte yine 1965 yılında çıkarılan 625 sayılı Özel Öğretim Kanunu'na kadar yabancıların ve azınlıkların egemenliğinde olmuştur.

Kurtuluş Savaşı'nı bitiren 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması, Türkiye'deki azınlıkların eğitim haklarına ilişkin hükümler de taşır (Akyüz, 1989: 415). Lozan Antlaşmasına ekli mektuplar ile de İngiltere, Fransa ve İtalya'ya ait yabancı okullar tanınmıştır. Öteki ülkelere ait yabancı okulların varlığı ise, bir fiili durum olarak tanınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ulusal bir devlet olduğu ve Türkiye'deki Rum azınlıkların bir kısmı ile Yunanistan'daki Türkler'in bir kısmı antlaşma gereğince mübadele (değiştirme) edildikleri, öteki azınlıkların bir kısmı da Türkiye'den kendiliklerinden ayrıldıkları için, azınlıkların öğretim ve eğitim sorunlarıyla yabancı okullar hem boyut bakımından, hem düzenleme bakımından Osmanlı devleti zamanından çok farklı özellikler göstermiştir.

Hükümet, 1924'ten itibaren azınlık ve yabancı okullarında dini propagandayı yasaklamış, 1926'da bir genelge ile de yabancı okulları sıkı bir denetim altına almıştır. 1965'te çıkarılan 625 sayılı Özel Öğretim Kanunu, yabancıların ve azınlıkların yeni okul açmalarını, okul binası yapmalarını yasaklamıştır. Böylece okullar sayısal olarak dondurulmuş bulunmaktadır. Kanun, bu okulların denetimi, öğretmenleri konusunda ayrıntılı hükümler taşır. Okulların programları, dengi olan Türk okullarınıninki ile aynıdır. Ders kitapları, öğretmenlerin atanmaları vs., Milli Eğitim Bakanlığı'nın onayına tabidir.

Özel okulları en son olarak 11 Temmuz 1984 tarihli ve 3035 sayılı Kanun düzenlemiştir. Buna göre, özetle:

- Bu kurumlar faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemezler. Ancak, Türk milli eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkan verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilirler.
- Yabancı uyruklular, bazı istisnalar hariç, yeniden özel öğretim kurumu açamazlar. Ancak, arazileri genişletilmemek şartı ile önceden açılmış okullar, Bakanlığın izni ile kapasitelerini en çok bir misli artırabilirler. Bakanlar Kurulu'nun kararı ile yeni arazi edinip kapasitelerini en fazla beş misli de artırabilirler. Bunun dışında, binalarını genişletemez, şube açamaz, mülk edinemez ve kiralayamazlar.
- Özel öğretim kurumları ancak tanıtıcı reklam ve ilan verebilirler, TV'de reklam ve ilan yapamazlar.
- Özel öğretim kurumları, öğrenci kapasitelerinin %2'sinden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmak zorundadırlar. Bakanlık bunu %10'a kadar artırabilir (Akyüz, 1989: 415-416)

Günümüzde, yabancı okulların öğrencilerinin hemen hemen tamamına yakını Türk'tür. Merkezi sınav sistemi ile öğrenci alan bu kurumlara rağbet –eskisi gibi- çoktur. Azınlık ve yabancı okulların 1982'deki sayısal durumu şöyledir:

Tablo 2.1. 1982’de Azınlık ve Yabancı Okulların Genel Sayısal Durumu

Yabancılar	Azınlıklar	Okul sayısı	Öğrenci	Öğretmen
	Ermeni	61	4.943	320
	Musevi	6	344	28
	Rum	31	927	137
Fransız		12	4.138	211
ABD		8	2.717	173
Avusturya		4	1.126	51
Alman		2	921	53
İtalyan		8	670	45
İran		1	46	3

Kaynak:Akyüz: Türk Eğitim Tarihi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınevi, Ankara, 1989, s. 416

Ekonomik açıdan bakıldığında, eğitim de bir üründür. Hizmet ve düşünce üreten bir üründür. Bunun üretilebilmesi için, uzun bir zaman ve ortama –hepsinden önemli de-emeğe ihtiyaç vardır. Zaman, her okul basamağında üç-beş yıl sürer. Ortam, okulun binası ve eklentileriyle eğitim ve öğretim araç ve gereçleridir. Emeği de okulun öğretmenleri, yöneticileri ve diğer personeli verir. Eğitimde önemli olan, bunların ekonomiklik ilkesine uyarak, daha az masrafla, daha etkili yapılmıştır. Bunu da bütün ortam ve personel için, bu amaçla harcanan paralar ve buralardan yetişen öğrenci sayısı belirler. Harcanan paranın, yetişen öğrenci sayısına bölümü ile “eğitimin maliyeti” bulunur (Binbaşıoğlu, 1988: 134). Eğitime insan gücü kaynaklarının yetiştirildiği bir saha olarak bakıldığında eğitim bir sınai faaliyet bir sektör olarakta isimlendirilmektedir.Beşeri faktörün sayıca ve nitelikçe artışına sebep olan eğitim

insana yatırım olarak düşünöldüğünden en yüksek hasıla sağlanmaktadır.(Erkal , Baloğlu,1992:98).

İşte özel okullar eğitimi, bir hizmet ürünü olarak sunmakta ve kâr amaçlı bir iş olarak görmektedir. Aileler ise çocuklarının daha kaliteli eğitim alması için maddi şartlarını zorlamakta; ama çocuklarını en fazla 20 kişilik sınıflarda, rehberlik hocalarının yardımıyla, özel İngilizce dil ve bilgisayar desteği ile, özel yemek salonları, servisleri ve bina konforu içerisinde okutmayı tercih etmektedir.

2.3.6. Bir Özel Eğitim Kurumu: ASFA College

ASFA Eğitim Kurumları, 21. yüzyılda nasıl yetiştirilmeli, bilgi yarışında onların yeri ne olmalı, onlardan neler beklemeliyiz, onlara nasıl yardımcı olmalıyız, geleceğimizin güçlü ve mutlu olması için ne gibi imkanlar sunmalı ve ne gibi fedakarlıklar yapmalıyız? gibi sorulara cevap vermek üzere eğitim hizmeti vermeye çalışan özel bir öğretim kurumudur.

Amaçları; kendisi ve çevresi ile barışık, sağduyulu, başkalarının düşünce ve inançlarına saygılı, ulusal ve evrensel değerlerle donanmış, gelişen ve değişen teknolojiyi etkin kullanabilen, araştıran, sorgulayan, kendi kendine karar veren, kararlarının sorumluluğunu taşıyabilen, özgüveni gelişmiş, bağımsız ve özgür bireyler olarak toplumda yer almaya hazır katılımcı bireyler yetiştirmektir.

Prensipieri; eğitim ve öğretimde, mevzuat ve imkanlar çerçevesinde, imkan ve fırsat eşitliğini sağlayacak uygulamalara ağırlık vermek, Milli Eğitim ilke ve hedeflerine bağlı olarak ülke ve çevre şartlarını karşılayacak şekilde ASFA'ya bağlı eğitim ve öğretim kurumlarının geliştirilmesi, mevcut kaynakların ve güçlerin genişletilmesi, verimliliğin artırılması için tüm imkanları planlı ve sistemli olarak değerlendirmektir.

Yönetim anlayışları; bilgi toplumunda, kurumun ve çalışanların hızlı değişime başarı ile uyumunu sağlamak; öğrenci, veli, personel, öğretmen ve yöneticilerin hoşnut olabilecekleri huzurlu ortamı sağlamak, mevcut kaynakları etkin ve verimli kullanmak, bilgi toplumunda uluslararası standarttaki seviyeyi korumak, öğrencileri yüksek ideal ve değerlere yükseltmek, toplam kalite yönetimi esaslarına uymak ve başarı ile uygulamak diye sıralanabilir.

ASFA Eğitim Kurumları 1991'den beri eğitim hizmeti veren ilk ve orta öğretim okullarından oluşmaktadır. ASFA eğitim kurumları ikisi lise ikisi ilköğretim olmak

üzere 4 ayrı kolejiyle eğitim faaliyetini sürdürmektedir. İlk eğitim merkezi 1991 yılının başlarında Asfa lisesi ve ilköğretim okulu ünvanı altında hizmete açıldı.1994 yılında kurulan Asfa Asalet lisesi Doğancılar'da eğitim ve öğretime açıldıktan sonra 1997 tarihinde Büyük Çamlıca'daki yeni binasına taşındı.Asfa Erkek Lisesi de aynı tarihte Bağlarbaşındaki yeni binasına yerleşti.1995 yılında kurulan M.Enver İlköğretim Okulu ise kurulduğu Fatih İskenderpaşa'daki yerinde halen hizmet vermeye devam etmektedir.2001 Eğitim ve Öğretim yılında ise okullar:ASF A Halil Necati İlköğretim Okulu ,ASF A Mustafa Enver İlköğretim Okulu, ASF A Asalet Lisesi , ASF A AHMET Mithat Lisesi olarak yeni isimleri ile hizmet vermeye devam ediyor.

Şu anda Özel ASF A Eğitim kurumlarında toplam kız öğrenci sayısı 642 ve toplam erkek öğrenci sayısı ise 764 dür. Bu durumda ASF A Eğitim Kurumlarında okuyan toplam öğrenci sayısı 1406 dır.

3. BÖLÜM

BULGU VE YORUM

3.1. Olgusal Durum

Olgusal durumun belirlenmesinde, cinsiyet, yaş, kardeş sayısı, ebeveynin mesleki durumu ile tahsil durumu başlıca değişkenler olarak kullanılmıştır.

3.1.1. Cinsiyet Durumu

Tablo 3.1. Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	44	37,0
Erkek	75	63,0
Toplam	119	100

Araştırmada anket sorularımıza cevap veren deneklerin % 63'ü erkek,% 37'si kız'dır. Erkek öğrenci oranının kız öğrenci oranından yüksek olduğu görülmektedir. Bu oransal dağılımda kız öğrencilerin anket formlarını doldurma konusunda daha çekingen davranmalarının etkili olduğu görülmüştür.

3.1.2. Yaş Durumu

Tablo 3.2. Yaş Dağılımı

Yaş	f	%
13 yaşından aşağı	20	16,8
14-15 arası	42	35,3
16 +	57	47,9
Toplam	119	100

Araştırmada 119 denekten %47,9 u 16 yaş ve üzerindedir.% 35,3 ü 14-15 yaşları arası çocuklardan oluşmaktadır. % 16,8 i 13 yaşından aşağıdır. Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun 15 yaşın üzerindedir. Öğrenci grubu orta ve lise kısmı öğrencilerden oluşmaktadır.

3.1.3. Kardeş Sayısı

Tablo 3.3. Kardeş Sayıları Dağılımı

Kardeş Sayısı	f	%
1	24	20,2
2	46	38,7
3	25	21,0
4 +	17	14,3
Cevap yok	7	5,8
Toplam	119	100

3 kardeşi olanlar toplamın %21'ine, 2 kardeşi olanlar %38.7'sine, 1 kardeşi olanlar %20.2'sine tekabül etmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin çoğunluğu 3 çocuklu ve daha fazla çocuklu ailelerin çocuklarıdır.

3.1.4. Ebeveynin Mesleki Durumu

Tablo 3.4. Baba Mesleği Dağılımı

Baba Mesleği	f	%
Memur	6	5,0
Sanayici	9	7,6
Tüccar	11	9,2
Esnaf	15	12,6
İşçi	1	0,8
Serbest meslek(Avukat, Doktor v.s.)	35	29,4
Diğer(Mimar, Müteahhit)	42	35,3
Toplam	119	100

Anne ve babalarının mesleki durumları ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Baba mesleği sorulduğunda, babaların çoğunun serbest meslek, tüccar, esnaf kategorisinde yer aldığı görülmüştür. Diğer meslekler kategorisinde yer alan mimarlık ve müteahhitlik gibi meslekler, % 35.3'ü teşkil ederken, serbest mesleği icra edenler (avukat, doktor gibi) % 29,4 ünü, esnaf olanlar % 12,6 sını, tüccar % 9,2 sini, sanayiciler % 7,6' sını oluşturmaktadır. Daha ziyade orta tabaka mesleklere mensup ailelerin çoğunluğu teşkil ettiği görülmektedir.

Tablo 3.5. Anne Mesleği Dağılımları

Anne Mesleği	f	%
Ev hanımı	106	89,1
Memur	1	0,8
Öğretmen	1	0,8
Serbest Meslek	2	1,7
Diğer(Emekli Öğretmen , bankacı,tekstilci	9	7,6
Toplam	119	100

Annelerin mesleki dağılımlarında çok büyük oranla ev hanımı oldukları görölmektedir. Anneler grubunda, diğer meslekler kategorisinde emekli öğretmen, bankacı ve tekstilci olanların var olduğu görölmektedir. Serbest çalışan anne oranı %1.7, memur anne oranı %0.8, öğretmen anne oranı ise %0.8'dir. Ancak, emekli öğretmen konumunda olan anneler göz önüne alındığında, ev hanımlığı dışında annelerin en çok yaptıkları meslek grubu olarak öğretmenlik gelmektedir. Orta tabakaya mensup ailelerde kadın kategorisinde ev hanımlığı oranının yüksek olmasının nedenini, aile gelir seviyesinin tatminkar olmasına bağlamının mümkün olduğu söylenebilir.

3.1.5. Ebeveynin Tahsil Durumu

Tablo 3.6. Baba Tahsil Seviyesi

Baba Tahsil Seviyesi	f	%
İlkokul	23	19,3
Ortaokul	11	9,2
Lise ve dengi	34	28,6
Üniversite	46	38,7
Diğer	3	2,5
Cevap yok	2	1,7
Toplam	119	100

Örneklem grubunda babalarının yüzde 38'i üniversite, % 28,6 sı lise ve dengi okul, %19.3'ü ilkokul, %9.2'si ortaokul mezunudur. Babaların eğitim düzeyinin orta ve üst seviyede tahsil sahibi oldukları görülmüştür.

Tablo 3.7. Anne Tahsil Seviyesi

Anne Tahsil Seviyesi	f	%
İlkokul	43	36,1
Ortaokul	23	19,3
Lise ve dengi	42	35,3
Üniversite	7	5,9
Okuma-yazma bilmiyor	2	1,7

Cevap yok	2	1,7
Toplam	119	100

Annelerin tahsil durumuna gelince; annelerin %36.1'i ilkokul, %35.3'ü lise ve dengi okul, %19.3'ü ortaokul, sadece %5.9'u üniversite mezunudur. Annelerin %1.7'si de okuma yazma bilmemektedir. Bu durum gösteriyor ki, ebeveynler arasında babalar annelere oranla daha eğitimidirler.

3.2. Eğitim Sürecinde Okul-Aile-Öğrenci İlişkisi

3.2.1. Okulda Başarı Durumu

Tablo 3.8. Okuduğu Okulda Kendini Nasıl Bir Öğrenci Olarak Tanımladığı Görüşlerinin Dağılımı

Okulda Nasıl Bir Öğrencisiniz?	f	%
Çok başarılı	17	14,3
Başarılı	44	37,0
Az başarılı	50	42,0
Başarısız	5	4,2
Çok başarısız	2	1,7
Cevap yok	1	0,8
Toplam	119	100

Öğrencilerin %42'si kendisini az başarılı bulmaktadır. %37'si kendini başarılı, %14.3'ü çok başarılı, %4.2'si başarısız, %1.7'si ise çok başarısız bulmaktadır. Bu durumda öğrencilerin yarıya yakını kendini başarısız bulmaktadır. Bunda okuldaki eğitim uygulamasının yoğunluğunun yüksek oluşunun etkili olduğu düşünülebilir.

Tablo 3.9. Okuduğu Okulda Başarısız Bir Öğrenci Olmasının Nedenleri

Başarısızlığın Nedenleri	f	%
Başarılı	42	35,3
Tembellik etmem	34	28,6
Evde çalışma ortamının olmayışı	2	1,7
Türkçe bilgimin eksikliği	4	3,4
Psikolojik olarak uyumsuzluk çekmem	9	7,6
Diğer	8	6,7
Cevap yok	20	16,8
Toplam	119	100

Okulda başarısızlığın nedenleri sorulduğunda, alınan yanıtlar çeşitli olmuştur. % 28,6 sı tembelliğini, %1.7'si evde çalışma ortamının olmamasını, %3.4'ü Türkçe bilgisinin eksikliğini, %7.6'sı psikolojik olarak uyumsuzluk çektiğini gerekçe göstermiştir. Cevaplara bakıldığında öğrencilerin önemli bir bölümü başarısızlığı genel olarak kendilerine bağlı, yani çalışıp-çalışmamalarına bağlamışlardır.

3.2.2. Okulla İlgili Fikirleri

Tablo 3.10. Okuduğu Okulun En Beğendiği 1. Özelliklerinin Dağılımı

Okulun En Beğenilen Özellikleri	f	%
Derslerin içeriği	27	22,7
Okul disiplini	15	12,6
Öğretmenin yetenekleri	25	21,0
Öğretmen-öğrenci ilişkileri	26	21,8
Öğrencilere adaletli davranılması	4	3,4
Not değerlendirme sistemi	4	3,4

Diğer	16	13,4
Cevap yok	2	1,7
Toplam	119	100

Tablo 3.11. Okuduğu Okulun En Beğendiği 2. Özelliklerinin Dağılımı

Okulun En Beğenilen Özellikleri	f	%
Derslerin içeriği	2	1,7
Okul disiplini	3	2,5
Öğretmenin yetenekleri	11	9,2
Öğretmen-öğrenci ilişkileri	30	25,2
Öğrencilere adaletli davranılması	7	5,9
Not değerlendirme sistemi	10	8,4
Diğer	5	4,2
Cevap yok	51	42,9
Toplam	119	100

Örneklem grubunun okudukları okulun en beğendikleri iki yönünün sıralamasında, her iki tablodaki dağılım göz önüne alındığında öğretmen öğrenci ilişkileri, öğretmenlerin yeteneği ve derslerin içeriği ilk üç sırayı almıştır. Okulda en çok beğenilen yön öğretmen-öğrenci ilişkilerinde öğretmenlerin davranış biçimidir. Bunu tamamlayıcı olarak yine öğretmenin yeteneği izlemektedir. Bunları derslerin içeriği takip etmektedir. Okul başarısında öğretmen faktörünün birinci derecede rol oynadığı görüşü genel kabul gören görüş olarak ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3.12. Okuduğu Okulun En Beğenmediği 1. zelliklerinin Dağılımı

Okulun En Beğenilmeyen zellikleri	f	%
Derslerin iğeriği	13	10,9
Okul disiplini	39	32,8
Öğretmenin yetenekleri	5	4,2
Öğretmen-ğrenci ilişkileri	16	13,4
Öğrencilere adaletli davranılması	23	19,3
Not değerlendirme sistemi	5	4,2
Diğer	8	6,7
Cevap yok	10	8,4
Toplam	119	100

Tablo 3.13. Okuduğu Okulun En Beğenmediği 2. zelliklerinin Dağılımı

Okulun En Beğenilmeyen zellikleri	f	%
Derslerin iğeriği	1	0,8
Okul disiplini	7	5,9
Öğretmenin yetenekleri	3	2,5
Öğretmen-ğrenci ilişkileri	9	7,6
Öğrencilere adaletli davranılması	26	21,8
Not değerlendirme sistemi	7	5,9
Diğer	7	5,8
Cevap yok	59	49,6
Toplam	119	100

Örneklem grubunu oluşturan öğrenciler, okulun en beğenmedikleri özellikleri sıralamasında, her iki tablodaki dağılım göz önüne alındığında, okul disiplini birinci sırayı, öğrencilere adaletli davranılmaması ikinci sırayı almıştır. Okulun en beğenilmeyen yönü, okul disiplinidir. Öğretmenlerin hoşgörülü ve yakın ilgisine karşılık okul disiplininin katılığı bir çelişki teşkil etmekte, öğrenci bu çelişkiye tepki göstermektedir. Ayrıca, öğrenciler arasında ayırım yapıldığı yönündeki kanaatte dikkate alınması gereken bir problem alanı olarak kendini göstermektedir.

3.2.3. Tahsil Yapma Amacı

Tablo 3.14. Tahsil Yapmakta Başlıca Amaçlarının Dağılımı

Tahsil Yapmaktaki Başlıca Amaç	f	%
Bir iş sahibi olmak	25	21,0
Meslek sahibi olmak	35	29,4
Akademik kariyer yapmak	10	8,4
Başarılı olmak	12	10,1
Daha üst statüye erişmek	16	13,4
Çevreye faydalı olmak	13	10,9
Diğer	5	4,2
Cevap yok	3	2,5
Toplam	119	100

Örneklem grubunda tahsil yapmada genel eğilim, meslek edinme ve iş kurmak şeklinde ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin %21 i iş sahibi olmak derken , % 29,4 ü ise meslek sahibi olmak cevabını vermiştir. Üniversite sonrası eğitim, yani kariyer yapmayı isteyenlerin oranının %8,4 olduğu görülmüştür. Tahsil yapmakta başlıca amaç, iş ve meslek sahibi olmak olarak ortaya çıkarken, onu kendini gerçekleştirmeye yönelik amaçlar izlemektedir.

3.2.4. Ana-Baba ile Çocuk Arası İlişkiler

Tablo 3.15. Babalarıyla Aralarındaki Anlaşmazlık Konuları

Babalarıyla Anlaşmazlık Konuları	f	%
Kılık kıyafetim	11	9,2
Derslere olan ilgim	30	25,2
Arkadaşlarım	10	8,4
Gezdiğim çevre	11	8,3
Hiçbir sorunum yok	17	14,3
Diğer	26	21,8
Cevap yok	14	11,8
Toplam	119	100

Tablo 3.16. Babalarıyla Aralarındaki Anlaşmazlık Konuları

Babalarıyla Anlaşmazlık Konuları	f	%
Kılık kıyafetim	4	3,4
Derslere olan ilgim	4	3,4
Arkadaşlarım	4	3,4
Gezdiğim çevre	15	12,6
Hiçbir sorunum yok	18	15,1
Diğer	4	3,4
Cevap yok	70	58,8
Toplam	119	100

Örneklem grubunda öğrencilerden öncelikle babalarıyla aralarında vuku bulan anlaşmazlık konularından ikisi işaretlenmesi istenmiştir. Onlar da ilk sırada “derslere olan ilgim” şikkını işaretlemişlerdir. Bu da toplamın %25.2’sine tekabül etmektedir. 2.

sırada %9.2 ile kılık-kıyafet, 3. sırada %8.3 ile gezdiğim çevre şikâi gelmektedir.Öğrencilerin yoğun bir eğitim süreci yaşamaları, derslere olan ilgi durumunu babaları ile aralarında anlaşmazlık konusu haline getirmektedir. Bir diğer anlaşmazlık konusu olarak arkadaş çevresi gelmektedir. İkinci sıralamada ise çoğu boş bırakırken, % 12,6 oranında birey “gezdiğim çevre” derken, bu oran genel toplamın içinde oldukça azınlığı teşkil etmektedir.

Tablo 3.17. Anneleriyle Aralarında Anlaşmazlık Konuları

Anneleriyle Anlaşmazlık Konuları	f	%
Kılık kıyafetim	18	15,1
Derslere olan ilgim	32	26,9
Arkadaşlarım	11	9,2
Gezdiğim çevre	9	7,6
Hiçbir sorunum yok	15	12,6
Diğer	15	12,6
Cevap yok	19	16,0
Toplam	119	100

Tablo 3.18. Anneleriyle Aralarında Anlaşmazlık Konuları

Anneleriyle Anlaşmazlık Konuları	f	%
Kılık kıyafetim	3	2,5
Derslere olan ilgim	9	7,6
Arkadaşlarım	8	6,7
Gezdiğim çevre	12	10,1
Hiçbir sorunum yok	15	12,6
Diğer	9	7,2
Cevap yok	63	52,9
Toplam	119	100

Öğrencilerin anneleriyle olan anlaşmazlık sebeplerinin başında , “derslere olan ilgim” şikkı %26.9 ile ilk sırayı almıştır. İkinci tabloda ise ikinci anlaşmazlık konusu çoğunlukla boş bırakılmış, az bir oranda yani %10.1 ile “gezdiğim çevre” şikkı işaretlenmiştir. Örneklem grubunun babaları ile aralarındaki anlaşmazlık konularının anneleri ile de aralarında anlaşmazlık konusu olarak ortaya çıktığı gözlenmiştir.

Tablo 3.19. Babanın Öğrenciye Karşı Davranışı

Baba Davranışı	f	%
Hoşgörülü	57	47,9
Müdahaleci	11	9,2
Umursamaz	1	0,8
İlgisiz	4	3,4
İlgili	19	16,0
Her şeyime karışıyor	3	2,5
Sürekli çatışma halindeyiz	4	3,4
Koruyucu	9	7,6
Diğer	5	4,2
Cevap yok	6	5,0
Toplam	119	100

Örneklem grubunda babalarının onlara karşı olan davranışlarının değerlendirmesinde %47.9’u babasını hoşgörülü bulurken, %16’sı da babasını ilgili bulmaktadır. Öğrenciler genelde babalarının onlara karşı davranışını beğenmektedir.

Tablo 3.20. Annenin Öğrenciye Karşı Davranışı

Baba Davranışı	f	%
Hoşgörülü	56	47,1
Müdahaleci	17	14,3
Umursamaz	1	0,8
İlgisiz	1	0,8
İlgili	27	22,7
Her şeye karışıyor	7	5,9
Sürekli çatışma halindeyiz	4	3,4
Koruyucu	2	1,7
Diğer	4	3,4
Toplam	119	100

Örneklem grubunda annelerin öğrenciye karşı davranışlarının yarıya yakın oranda hoşgörülü olduğu görülmüştür. Bunu ilgili anne davranışı takip etmektedir. Anne davranışını genelde “hoşgörülü” ve “ilgili” olarak tanımlamak mümkündür. Ama tabiidir ki, ergenlik dönemi gençliğinin konuşulduğu tabloda anne babasını müdahaleci, umursamaz, ilgisiz bulanlar da vardır. Annenin çocuklarına karşı en olumsuz davranış biçimi, aşırı müdahaleci olma ve herşeye karışma şeklinde belirtilmektedir. Örneklem grubunun ergenlik çağı gençliği olduğu dikkate alındığında ebeveynlerin pedagojik açıdan daha yerinde davranmalarının önemi açığa çıkmaktadır.

3.3 Sosyo-Kültürel Profil

Örneklem grubunun sosyo-kültürel profilinin belirlenmesinde entellektüel ilgi alanları ile kimlik değerlerinin algılanma biçimi ve okul ve meslek hayatıyla ilgili değerlerin algılanma biçimi belirleyici üç temel değişken olarak kullanılmıştır.

3.3.1. Entellektüel İlgi Alanları

Öğrenci lerin entellektüel ilgi alanlarının belirlenmesinde en çok okunan gazete, en çok izlenen Tv kanalı, ilgi duyulan müzik türü, okumak için tercih edilen kitap türü ve kitap okuma sıklığı, en önemli buldukları ülke problemi, en önemli buldukları dünya problemi, geleceğe yönelik beklentileri ve yol gösterici olarak gördükleri kimseler değişken olarak kullanılmıştır.

3.3.1.1. En Çok Okunan Gazete

Tablo 3.21. En Çok Okunan Gazete Dağılımı

En Çok Okunan Gazete	f	%
Hürriyet	12	10,1
Akşam	3	2,5
Milliyet	7	5,9
Spor gazeteleri	22	18,5
Yeni Şafak	22	18,5
Türkiye	8	6,7
Zaman	10	8,4
Akit	16	13,4
Diğer	14	11,8

Cevap yok	5	4,2
Toplam	119	100

Çocuklar en çok %18.5 ile spor gazetelerini, %18.5 ile Yeni Şafak gazetesini, %13.4 ile Akit gazetesini, % 10.1 ile Hürriyet gazetesini okumaktadır. Araştırmanın kapsadığı yaş alanı 13 ve yukarı olduğu dikkate alındığında, gençler daha ziyade babalarının gazetelerini okumakta, kendi ilgilerinin ise, spor haberlerine yönelik olduğu görülmektedir. Spor gazetelerinin en çok okunan gazeteler kategorisinde yer alması, bu yaş döneminde popüler kültürün daha etkili olmasına bağlanabilir. Yeni kuşaklar popüler kültüre daha açık haldedir.

Tablo 3.22. Gazetenin En Çok Hangi Sayfasını Okuduğunun Dağılımı

En Çok Okunan Sayfa	f	%
Güncel	34	28,6
Politika	2	1,7
Kültür, sanat	16	13,4
Magazin	15	12,6
Spor	39	32,8
Hepsi	7	5,9
Diğer	2	1,7
Cevap yok	4	3,4
Toplam	119	100

Örneklem grubunda gazetelerin ise yine en çok spor (%32.8 ile), güncel (%28.6 ile), magazin (%12.6 ile) sayfalarının okunduğu görülmektedir. Gazetelerin okunan sayfaları gençlerin popüler kültüre olan ilgilerini açıkça ortaya koymakta, kültür ve sanata olan ilgilerinin oldukça düşük seviyede olduğu gözlenmektedir.

3.3.1.2. En Çok İzlenen TV Kanalları

Tablo 3.23. En Çok İzledikleri TV Kanalları

En Çok İzlenen TV	f	%
Yabancı müzik kanalları	31	26,1
Kanal D	14	11,8
SHOW TV	24	20,2
Kanal 7	6	5,0
Atv	7	5,9
TRT	1	0,8
Star	15	12,6
NTV	4	3,4
CNN Türk	1	0,8
Diğer	9	7,6
Cevap yok	7	5,9
Toplam		

Bu soruya verilen cevaplara bakıldığında, %26.1'i yabancı müzik kanallarını, % 20.2'si Show TV'yi, %12.6'sı Star TV'yi, %11.8'i Kanal D'yi ilk sıralarda göstermiştir. Bu durum göstermektedir ki öğrencilerin çoğu yabancı müzik yayını yapan kanalları veya günlük magazin türü yayın yapan kanalları izlemektedir. Öğrencilerin ilgi alanları spor, müzik ve magazin türü yayınlar yani popüler kültürdür.

Tablo 3.24. Günde Kaç Saat TV İzledikleri

Kaç Saat TV İzlersiniz	f	%
1 saat	44	37,0
2 saat	43	36,1

3 +	29	24,4
Cevap yok	3	2,5
Toplam	119	100

Yukarıdaki tabloda ise deneklerin günde kaç saat TV izlediklerine bakıldığında %37'si günde 1 saat, %36.1'i 2 saat, %24.4'ü 3 saat ve üzerinde TV izlemektedir. Öğrencilerin gündelik tv izleme saatleri yüksek görünmemektedir. Bunda gündelik yaşantılarının önemli bir bölümünün okulda geçmesinin rolü büyüktür.

3.3.1.3. Dinlenen Müzik Türü

Tablo 3.25. En Çok Hangi Müzikten Hoşlanırlar

En Çok Hangi Müzik	f	%
Popüler müzik	82	68,9
Klasik müzik	4	3,4
Türk Sanat Müziği	9	7,6
Arabesk	9	7,6
Diğer (halk müziği)	13	10,8
Cevapsız	2	1,7
Toplam	119	100

Örneklem grubunun en çok dinlemekten hoşlandığı müzik türü büyük bir çoğunlukla popüler müzik (%68.9) olarak ortaya çıkmaktadır. . Bu oran, diğer müzik türlerinde oldukça düşüktür. Öğrencilerin yerli Türk müziğine olan ilgisi son derece düşük düzeydedir.

3.3.1.4. Okunulan Kitap Türü – Sıklığı

Tablo 3.26. Ne Tür Kitaplar Okuyorlar

Kitap Türleri	f	%
Roman	90	75,6
Şiir	9	7,6
Sosyal içerikli kitaplar	6	5,0
Politik içerikli kitaplar	1	0,8
Tarihi kitaplar	5	4,2
Diğer	3	2,5
Cevap yok	5	4,2
Toplam	119	100

Öğrenciler daha çok roman okumayı tercih etmektedirler. Daha sonra şiir ve sosyal içerikli kitaplar onu takip etmektedir. %75.6 oranında roman, %7.6 oranında şiir kitabı, %5 oranında ise sosyal içerikli kitaplar okunmaktadır.

Tablo 3.27. Ne Tür Sıklıkla Kitap Okudukları

Ne Tür Sıklıkla Kitap Okursunuz?	f	%
Haftada bir kitap bitiririm	13	10,9
Ayda bir kitap bitiririm	19	16,0
Elime aldıkça okurum , belli bir zamanı yoktur	77	64,7
Aynı zamanda birden fazla kitap okumaya çalışırım	6	5,0
Diğer	2	1,7

Cevap yok	2	1,7
Toplam	119	100

Örneklem grubunun %64.7'si eline aldıkça kitap okumaktadır. %16 oranındakiler ise ayda bir kitap, %10.9 oranındakiler ise haftada bir kitap okumaktadır. Öğrencilerin çoğunluğunun okuma alışkanlığı kazanamadığı görülmektedir. Popüler kültürün öğrenciler üzerindeki etkisi dikkate alındığında, bu faktörün okuma alışkanlığı önünde önemli bir engel olduğu görülebilir.

3.3.1.5. Türkiye'nin Problemlerine Bakış Açıları

Tablo 3.28. Türkiye'nin En Önemli Problemi Görüşlerinin Dağılımı

Türkiye'nin En Önemli Problemi	f	%
PKK	9	7,6
Ekonomik kriz	86	72,3
İrtica	8	6,7
Geçim derdi	8	6,7
İnsan hakları ihlalleri	7	5,9
AB'ye geçiş sürecindeki problemler	1	0,8
Toplam	119	100

Türkiye'nin en önemli problemi olarak örneklem grubunun sıralamasında bugünlerde gündemi oluşturup, herkesi etkileyen “ekonomik kriz” ilk sırada yer almıştır. İkinci sırada güvenlik problemi diyebileceğimiz “PKK sorunu” belirtilmiştir. Oransal dağılımda %72.3 gibi yüksek bir oranla ekonomik kriz cevabı öne çıkmıştır. Ekonomik kriz güncel bir problemdir. Ailelerin büyük bir çoğunluğu bu problemle daha çok yüzyüze geldikleri söylenebilir.

3.3.1.6. Geleceğe Yönelik Beklentileri?

Tablo 3.29. İleride Ne Olmak İstediklerinin Dağılımı

İleride Ne Olmak İstersiniz?	f	%
Doktor	18	15,1
Mühendis	48	40,3
İşletmeci	28	23,5
Sanayici	4	3,4
Ev hanımı	3	2,5
Diğer	13	10,9
Cevap yok	5	4,2
Toplam	119	100

Örneklem grubunda çoğunluk mühendis (%40.3), daha sonra işletmeci (%23.5), daha sonra da doktor (%15.1) olmak istemektedirler. Öğrencilerin çoğunlukla mühendislik, işletme ve tıp eğitimine yöneldikleri ve bu dallarda meslek edinmeye çalıştıkları görülmektedir. Örneklem grubunda toplumsal konulara ilgi azlığı dikkate alındığında sanayileşme sürecini yaşayan bir toplumun taleplerine uygun bir mesleki yönelimden bahsedilebilir.

Tablo 3.30. Üniversitede Hangi Dalda Eğitim Görmek İstiyorlar?

Üniversitede Hangi Dalda Eğitim Görmek İstersiniz?	f	%
Sosyal bilimler	7	5,9
Fen bilimleri	19	16,0
İşletme	30	25,2
Mühendislik	41	34,5
Tıp	11	9,2

Bilgi-İşlem	4	3,4
Diğer	4	3,4
Cevap yok	3	2,5
Toplam	119	100

Üniversitede en çok eğitim görmek için talep edilen dallar, mühendislik, işletme, fen bilimleri gibi alanlardır. . Bu oranlar %34.5 ile mühendislik, %25.2 ile işletme, %16 fen bilimleri şeklinde sıralanmaktadır. Sosyal bilimler ile bilgi-işlem alanlarına öğrencilerin ilgi azlığı sözkonusudur. Bu durum, sanayi-ötesi toplumlara geçiş sürecini yaşadığımız çağın gereklerine pek uygun düşmese de, sanayileşme sürecini yaşayan bir ülkenin gerçeklerine daha uygundur. Bir diğer ifadeyle, bilişim çağını yaşadığımız şu dönemde bilgi-işlem ve sosyal bilimlere ilgi azlığı yadsınacak bir olgu olmakla birlikte, sanayileşme süreciyle yakından ilgilidir.

3.3.1.7. Dünyanın Problemlerine Bakış Açıları

Tablo 3.31. Dünyanın En Önemli Problemi

Dünyanın En Önemli Problemi	f	%
Açlık	43	36,1
Savaşlar	18	15,1
Küreselleşme	34	28,6
Fundamentalizm	4	3,4
Aşırı ısınma	12	10,1
Cevap yok	8	6,7
Toplam	119	100

Örneklem grubunun önemli bir bölümü dünyanın en önemli problemi olarak açlığı görmektedir. Öğrencilerin %36.1'i açlığı, %28.6'sı küreselleşmeyi, %15.1'i savaşları ilk sırada göstermiştir. Öğrencilerin en çok açlık olgusundan etkilendikleri görülmektedir.

3.3.1.8. Önemli Kararlarında Yol Göstericileri

Tablo 3.32. Önemli Kararlarında Yol Göstericilerinin Dağılımı

Önemli Kararlarınızda Yol Göstericileriniz Nelerdir?	f	%
Ailem	85	71,4
Arkadaşlarım	13	10,9
Din büyükleri ve din kitapları	10	8,4
Öğretmenlerim	3	2,5
Televizyon	2	1,7
Diğer	4	3,4
Cevapsız	2	1,7
Toplam	119	100

Deneklerin çok büyük bir çoğunluğu ailelerini yol gösterici olarak gösteriyorlar. Daha sonra arkadaşlar ve din büyükleri – dini kitaplar yer alıyor. %71.4’ü ailesinin sözünü, %10.9’u arkadaşlarını, %8.4’ü din büyükleri ve dini kitapları önemli kararlarında dikkate alıyor. Öğrencilerin çok büyük bir bölümü ailelerini temel rehber olarak görmektedir.

3.3.2. Kimlik Değerlerini Algılama Biçimi

Kimlik değerleri olarak, toplumsal kimliğin oluşumunda belirleyici olan aile, vatan, din, ibadet, Türkçe, örf ve adetler, ahlaki değerler (büyüklere saygı, dürüstlük, yardımseverlik) kurum ve değerleri değişkenler olarak alındı.

“Aşağıdaki değerlerin önem derecesini belirtiniz” diye sorulduğunda, sırasıyla verilen cevaplar ve yüzdeleri tablolarda belirtilmiştir.

Ayrıca değerler onlara verilen önem derecesine göre de sıralanarak ifade edilmiştir.

Tablo 3.33. Din

Din	F	%
Çok önemli	109	91,6
Önemli	7	5,9
Az önemli	1	0,8
Önemsiz	1	0,8
Cevap yok	1	0,8
Toplam	119	100

Örneklem grubunun % 91,6 sı din kavramını “çok önemli” bulduğunu belirtirken, %5,9 u “önemli”, % 0,8 i “az önemli”, % 0,8 i “önemsiz” bulduğunu ifade etmiştir. Din, öğrencilerin tamamına yakının en yüksek düzeyde önem atfettiği bir değer olarak ilk sırada yerini almaktadır.

Tablo 3.34. Aile

Aile	F	%
Çok önemli	105	88,2
Önemli	10	8,4
Fikrim yok	2	1,7
Az önemli	2	1,7
Toplam	119	100

Öğrencilerin %88,2 oranında aileye çok önemli derken %8,4 oranında ise önemli şıkkı tercih edilmiş, , %1,7 oranında ise fikrim yok denilmiş, yine aynı oranda az önemli şıkkını işaretlenmiştir. Aile kurumunun temel bir değer olarak dinden sonra ikinci sıradaki yerini aldığı görülmektedir.

Tablo 3.35. İbadet

İbadet	f	%
Çok önemli	96	80,7
Önemli	19	16,0
Fikrim yok	4	3,4
Toplam	119	100

Örneklem grubunun büyük bir çoğunluğu ibadeti çok önemli bulmaktadır. Din ve aile kavramlarından sonra ibadet kavramı önem atfedilen değerler manzumesinde üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 3.36. Vatan

Vatan	F	%
Çok önemli	72	60,5
Önemli	33	27,7
Fikrim yok	9	7,6
Az önemli	1	0,8
Önemsiz	3	2,5
Cevap yok	1	0,8
Toplam	119	100

Öğrencilerin %60,5'i vatan kavramını çok önemli bulurken, % 27,7 si önemli olduğunu belirtmiştir. Din, aile ve ibadetteen sonra vatan dördüncü temel değer olarak benimsenmektedir.

Tablo 3.37. Türkçe

Türkçe	f	%
Çok önemli	54	45,4
Önemli	53	44,5
Fikrim yok	7	5,9
Az önemli	3	2,5
Önemsiz	2	1,7
Toplam	119	100

Örneklem grubunda Türkçe'yi “çok önemli” bulanlar % 45,4 oranındadır, “önemli” bulanların oranı ise % 44,5'tir. Türkçe Türk kimliğinin en temel değerlerinden

birisidir. Türkçe, yukarıda adı geçen üç temel değer kadar olmasa bile önem atfedilen bir değer olarak benimsendiği gözlenmiştir.

Tablo 3.38. Örf ve Âdetler

Örf ve Âdetler	f	%
Çok önemli	40	33,6
Önemli	43	36,1
Fikrim yok	19	16,0
Az önemli	11	9,2
Önemsiz	6	5,0
Toplam	119	100

Ülkemiz hızlı bir sosyo-kültürel değişim sürecini yaşamaktadır. Bu nedenle örf ve adetlere bağlılığın yüksek seviyede olması beklenemez. Ancak, örneklem grubunun çoğunluğu, örf ve adetlere çok önemli veya önemli bulduklarını belirtmiştir. Bu durum, çoğunluğun örf ve adetlere bu değişim sürecinin etkilerine rağmen değer atfettiğini göstermektedir.

Ahlaki değerler olarak, dürüstlük, büyüklere saygı ve yardımseverlik üç belirleyici değişken olarak ele alınmıştır:

Tablo 3.39. Dürüstlük

Dürüstlük	f	%
Çok önemli	104	87,4
Önemli	14	11,8
Fikrim yok	1	0,8
Toplam	119	100

Örneklem grubunda ahlaki değerler arasında en çok önem atfedileni dürüstlük kavramıdır. Dürüstlük kavramına en yüksek seviyede önem atfedilmesi, örneklem grubunun yaşadığı sosyalleşme süreci bakımından olumlu bir intiba vermektedir.

Tablo 3.40. Büyüklere Saygı

Büyüklere Saygı	f	%
Çok önemli	72	60,5
Önemli	43	36,1
Az önemli	1	0,8
Önemsiz	1	0,8
Cevap yok	2	1,7
Toplam	119	100

Ahlaki değerler bakımından örneklem grubunun ikinci sırada önem atfettiği davranış biçimi büyüklere saygıdır. Yaşanılan sosyo-kültürel değişim süreci ve kuşaklar arası farklılaşma dikkate alındığında dürüstlük kavramına göre büyüklere saygı davranışına daha aşağı düzeyde bir önem atfedilmesinin anlaşılabilir nedenleri olduğunu belirtebiliriz.

Tablo 3.41. Yardımseverlik

Yardımseverlik	f	%
Çok önemli	72	60,5
Önemli	42	35,3
Fikrim yok	4	3,4
Önemsiz	1	0,8
Toplam	119	100

Tablo 3.43. Mesleki Kariyer

Mesleki Kariyer	f	%
Çok önemli	76	63,9
Önemli	32	26,9
Fikrim yok	7	5,9
Az önemli	2	1,7
Önemsiz	2	1,7
Toplam	119	100

Örneklem grubunun tamamına yakını mesleki kariyere önem atfetmektedir. Yabancı dil bilmeden sonra mesleki kariyer ikinci sırada yer almaktadır. Öğrencilerin çoğunluğunun meslek sahibi orta sınıf ailelere mensup oldukları dikkate alınır, yapılabilecek herhangi bir işten ziyade mesleki kariyer tercihinde bulunmaları ve bunu önemsemeleri daha iyi anlaşılabilir.

Tablo 3.44. Çalışkanlık

Çalışkanlık	f	%
Çok önemli	71	59,7
Önemli	39	32,8
Fikrim yok	5	4,2
Az önemli	3	2,5
Önemsiz	1	0,8
Toplam	119	100

Öğrencilerin, büyük çoğunluk itibariyle çalışkanlığa da önem atfettikleri görülmektedir. Çalışkanlık, onları hem buldukları çevrede daha itibarlı bir konuma getirirken, hem de gelecekte ulaşmayı arzuladıkları hedefler açısından önemli bir davranış biçimi özelliğini taşımaktadır.

Tablo 3.45. Okulda Başarı

Okulda Başarı	f	%
Çok önemli	70	58,8
Önemli	43	36,1
Fikrim yok	2	1,7
Az önemli	1	0,8
Önemsiz	3	2,5
Toplam	119	100

Örneklem grubunun büyük çoğunluğu açısından okulda başarı önemli bir değerdir. Okulda başarı hem arzulanan hedeflere ulaşmada hem de kendini gerçekleştirmede oldukça etkili vasıtaadır.

Tablo 3.46. Yüksek Kazanç

Yüksek Kazanç	f	%
Çok önemli	51	42,9
Önemli	51	42,9
Fikrim yok	6	5,0
Az önemli	6	5,0
Önemsiz	5	4,2
Toplam	119	100

Örneklem grubunun çoğunluğu yüksek kazanca önem atfetmekle birlikte, bu diğer önem atfedilen değerler yanında son sıralarda yer almaktadır. Bunda, geleceğe yönelik beklentilerde orta ve üst gelir gruplarına mensup ailelerin çocukları olarak kazançtan

ziyade kendini gerçekleştirme güdüsünün daha etkili olmasının belirleyici rol oynadığını söyleyebiliriz.

Tablo 3.47. Müteşebbislik

Müteşebbislik	f	%
Çok önemli	44	37,0
nemli	41	34,5
Fikrim yok	27	22,7
Az önemli	1	0,8
nemsiz	3	2,5
Cevap yok	3	2,5
Toplam	119	100

Örneklem grubu çoğunluk itibariyle mteşebbisliğe önem atfetmekte ancak, önem sıralamasında bu kavram son sırada yer almaktadır. Öğrenci grubunun çoğunlukla tercih ettiği meslekler, teşebbüsten ziyade mesleki kariyer yapmayı daha çok gerektiren mesleklerdir. Bu nedenle, mteşebbisliğin diğer değerler yanında sıralamada sonda yer aldığı ifade edilebilir.

Genel bir değerlendirme yapıldığında, okul ve meslek hayat ile ilgili değerlerin algılanmasında, örneklem grubunun orta ve üst gelir gruplarına mensup ailelerin çocukları olmaları, geleceğe yönelik mesleki tercihlerinde etkili olduğu ve kendini gerçekleştirme güdüsünün daha çok ön plana geçtiği belirtilebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Özel okullarda öğrenim gören ortaöğrenim gençliğinin sosyo-kültürel profilini çıkarmak amacıyla Özel ASFA Eğitim Kurumlarında gerçekleştirdiğimiz alan araştırmasında, iki araştırma hipotezimiz de doğrulanmıştır.

Özel okullarda eğitim gören ve geleneksel değerlere daha çok bağlı oldukları kabul edilen orta tabaka aile çocukları, toplumun kimlik değerlerine (dini, ailevi, ahlaki, milli değerlere) atfettikleri önem derecesi yüksek bulunmuştur.

Büyük çoğunluğu sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ailelerin çocukları olan özel okullarda okuyan öğrencilerin, okul ve meslek hayatına yönelik beklentilerinde maddi kazanç kaygısından ziyade kendini gerçekleştirme yönelimi ifade eden değerlerin daha fazla ön plana çıktığı gözlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulguların genel değerlendirmesi ise, aşağıdaki şekildedir:

- Öğrencilerin çoğunluğu üç ve daha fazla çocuklu ailelerin çocuklarıdır.
- Öğrencilerin babaları genelde serbest meslek, tüccar, sanayici vb. işlerle mesgûlken, anneleri genelde ev hanımıdır.
- Öğrencilerin babalarının tahsil seviyesi annelerine oranla daha yüksektir.
- Öğrencilerin yarısına yakını kendini başarısız bulmakta, bunun sebebini de tembellik etmesine bağlamaktadır.

- Öğrenciler okudukları okulun en çok ders içeriklerini ve öğretmen-öğrenci ilişkilerini beğendiklerini ifade etmişlerdir.
- Öğrencilerin okudukları okulun en beğenmediği özelliği ise, okul disiplini olduğu tespit edilmiştir.
- Öğrenciler tahsil yaparken iş kurma, meslek edinme vb. para kazanmaya yönelik amaçları tercih etmekte, kariyer yapma üçüncü sırada yer almaktadır.
- Öğrencilerin anne-babalarıyla olan anlaşmazlık nedeni olarak derslere olan ilgi ve gezdikleri çevre şartları tespit edilmiştir.
- Öğrenciler anne-babalarını değerlendirirken onları hoşgörülü, ilgili, anlayışlı olarak nitelendirmektedirler.
- Öğrenciler genelde futbol gazetelerini okumakta, diğer gazetelerin ise sadece ilk ve son sayfalarını, bir de magazin sayfalarını okumaktadır. Bunda sosyal şartlar, öğrenmeler, alışkanlıklar ve zaman darlığı etkilidir.
- Öğrenciler daha çok eğlence ve müzik kanallarını izlemektedirler. Günde en fazla 2 saat TV izlenmektedir.
- Öğrenciler en çok popüler müzik dinlemeyi tercih etmektedir. Yerli ve sanat değeri olan müzikleri dinleyenlerin sayısı çok azdır.
- Öğrenciler daha çok roman okumaktadırlar. Düzenli kitap okuma alışkanlığı olan öğrenci sayısı oldukça azdır.
- Öğrenciler Türkiye'nin sorunlarına daha çok güncelliği itibariyle önem atfetmektedir. ve onlara göre şu an en önemli sorun "ekonomik kriz"dir.

- Öğrenciler daha ziyade mühendislik, işletmecilik veya doktorluk gibi orta sınıf mesleklerine yönelim göstermekte, yine benzeri aynı dallarda üniversite eğitimi almayı arzulamaktadırlar.
- Dünya problemlerine karşı duyarsız oldukları söylenemez. Açlık onlara göre en önemli dünya problemidir.
- Öğrenciler kendi hayatlarını ilgilendiren kararlar alırken, en öncelikli kılavuzları ailedir. Arkadaş çevresi ikinci sırada etkili olmaktadır.

Araştırmanın bulguları, örneklem grubunun daha ziyade popüler kültürün etkisi altında olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin ilgi alanlarının popüler konulara yönelik olması, en başta okuma alışkanlığı gibi faydalı davranış alışkanlıklarının kazanılamaması gibi nedenlerden dolayı, öğrencilik hayatında milli ve mesleki niteliklerin edinilmesinde engelleyici bir faktördür.

Öğrencilerin mesleki yönelimleri dikkate alındığında, sanayi-ötesi toplumlara geçiş sürecini, bir diğer ifadeyle bilişim çağını yaşadığımız bu dönemde, bilgi-işlem ve sosyal bilim alanlarına yönelik ilgi azlığının yadsınacak bir olgu olduğu söylenebilir. Ancak, öğrencilerin mesleki yönelimlerinin çağın gereklerine pek uygun düşmese de, sanayileşme sürecini yaşayan bir ülkenin gerçeklerine daha uygun düştüğü ifade edilebilir.

Gençler kimlik değerleri açısından değerlendirildiğinde, en çok önem atfedilen değerler din, aile, vatan ve dürüstlük olduğu görülmektedir. Okul ve meslek hayatıyla ilgili değerler bakımından ise, yabancı dili iyi bilme ile mesleki kariyer daha fazla ön plana çıkmaktadır. Onları çalışkanlık ve okulda başarı takip etmektedir. Topluma aidiyet bilinci açısından bakıldığında, Türkçeyi bilmenin yabancı dili bilmeden daha az önemli olması, yabancı dil bilmenin mesleki açıdan taşıdığı faydanın büyük olduğu farzedilse bile, bu bilincin fazla yüksek olmadığını göstergesi olduğu ifade edilebilir.

ÖNERİLER

Gerekli rehberlik eğitimi yolu ile öğrencilerin çalışmama sorununun önüne geçilebilir. Okul disiplin ide öğrencilerin okuldan soğumasını engelleyici bir hale getirilebilir. Tüm bunları okul kendi başına halledebilir. Ancak kitap okumama, gazete okumama gibi bir sorun aile ve okul işbirliği ile aşılmalıdır. Anne-babanın teşviki ve örnek olması, ayrıca okulda öğretmenlerin teşvikleriyle çocuklara okuma alışkanlığı kazandırılabilir Genelde öğrencilerin en son okuduğu kitabın, okuldan öğretmenin ödev olarak verdiği kitap olduğu dikkate alınmalı, öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırmaya yönelik eğitim programlarına ağırlık verilmelidir.

Öğrenciler üzerinde popüler kültürün etkisini azaltabilmek için milli ve yerli değerlere yönelimi artırılmalı, bu alanlarda faaliyetler düzenlenmelidir. Kültür-Sanat Kulüplerinin daha etkin hale getirilmesi ile öğrencilerde oluşan sadece popüler kültüre yatkınlığın önüne geçilerek değişik alternatif yaşam stilleri, okuma alışkanlığı, yerli müzik zevkinin geliştirilmesi gibi öğelerin hayatlarında yer bulması sağlanmalıdır. Öğrencilerin sadece Türkiye sorunlarına değil Dünya sorunlarına da zengin bakış açısıyla bakmasında tür faaliyetlerin önemi büyüktür.

Okulda disiplin anlayışı, okul-öğrenci uyumunu bozucu özellikte olmamalı, bilakis bu uyumu artırmayı amaçlamalıdır. Okul-öğrenci ilişkisinde pedagojik ilkeler göz önüne alınmalıdır.

KAYNAKÇA

- ACAR, Mustafa; DEMİR, Ömer, Sosyal Bilimler Sözlüğü, Vadi Yayınları, Ankara, 1997.
- AKYÜZ, Yahya, Türk Eğitim Tarihi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınevi, Ankara, 1989.
- ASLANTÜRK, Zeki, Araştırma Metod ve Teknikleri, Marmara Üniversitesi İFAV Yayınları, İstanbul, 1995.
- ASLANTÜRK, Zeki; AMMAN, Tayfun, Sosyoloji, Marmara Üniversitesi Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2000.
- BAYRAKLI, Bayraktar, İslam'da Eğitim, Marmara Üniversitesi İFAV Yayınları, İstanbul, 1989.
- BERTRAND, Alvin, L., Basic Sociology, New York, 1973
- BİLHAN, Saffet, Eğitim Felsefesi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınevi, Ankara, 1991.
- BİNBAŞIOĞLU, Cavit, Eğitime Giriş, Binbaşıoğlu Yayınları, Ankara, 1988.

- CHINOY, Ely., Society (An Introduction to Sociology) Random House, Newyork, 1965
- ERKAL, Mustafa, Sosyoloji (Toplumbilimi), Der yayınları, İstanbul, 1991.
- ERKAL, Mustafa; BALOĞLU, Burhan; BALOĞLU, Filiz, Ansiklopedik Sosyoloji Sözlüğü, Der Yayınları, İstanbul, 1992.
- GÖKÇE, Birsen, Toplumsal Bilimlerde Araştırma, Savaş Yayınları, Ankara, 1992.
- ÖZKALP, Enver, Sosyolojiye Giriş, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 1994.
- REUTER, Edward B., “Culture” Principles of Sociology, Edit. Alfred Mclung Lee, Barnes And Noble, New York, 1969.
- SELZNICK, J., Sogiology, Newyork, 1965.
- TAN, H. Mine, Toplumbilime Giriş, Sevinç Matbaası, Ankara, 1981.
- TAŞDELEN, H. Musa, Siyaset Sosyolojisi, Kocav yayıncılık, İstanbul, 1997.
- TAŞDELEN, H.Musa, Avrupa’da Yeni Kuşak Türk Gençliği (Kimlik ve Uyum Sorunları), Sakarya Üniversitesi Araştırma Fonu Raporu, Sakarya, 1999.
- TURHAN, Mümtaz, Kültür Değişmeleri, Kültür Bakanlığı Yayını, İstanbul, 1969.
- ÜLKEN, Hilmi Ziya, Sosyoloji Sözlüğü, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1969.

EKLER

ANKET FORMU

1- Cinsiyetiniz

a- Kız b- Erkek

2- Yaşınız?

a- 13 yaşından aşağı b- 14-15 arası c- 16 yaş ve üzeri

3- Kaç kardeşiniz var?

a- 1 kardeş b- 2 kardeş c- 3 kardeş d- 4 kardeş ve daha fazla

4- Babanızın mesleği nedir?

Memur

Sanayici

Tüccar

Esnaf

İşçi

Zanaatkar

Serbest Meslek (avukat, mühendis, doktor, mimar, müteahhit)

Diğer (lütfen belirtiniz)

5- Annenizin mesleği nedir?

Ev hanımı

Memur

Öğretmen

İşçi

Esnaf

Serbest meslek

Diğer (lütfen belirtiniz)

6- Babanızın tahsil seviyesi?

a- İlkokul b- Ortaokul

c- Lise ve dengi bir okul

d- Üniversite

e- Okuma-yazma bilmiyor

f- Diğer (lütfen belirtiniz)

7- Annenizin tahsil seviyesi?

a- İlkokul b- Ortaokul

c- Lise ve dengi bir okul

d- Üniversite

e- Okuma-yazma bilmiyor

f- Diğer (lütfen belirtiniz)

8- Okuduğunuz okulda kendinizi nasıl bir öğrenci olarak tanımlarsınız?

a- Çok başarılı b- Başarılı c- Az başarılı d- Başarısız e- Çok başarısız

9- Başarısız bir öğrenci iseniz, bunun nedenleri sizce nelerdir?

a- Başarılı bir öğrenciyim b- Tembellik etmem c- Evde çalışma ortamının olmayışı

d- Türkçe bilginin eksikliği e- Psikolojik olarak uyumsuzluk çekmem f- Diğer

10- Okuduğunuz okulun en beğendiğiniz özellikleri nelerdir? (En çok iki tanesini işaretleyiniz?)

a- Derslerin içeriği b- Okul disiplini c- Öğretmenlerin yetenekleri

d- Öğretmen-öğrenci ilişkileri e- Öğrencilere adaletli davranılması

f- Not değerlendirme sistemi g- Diğer

11- Okuduğunuz okulun en beğenmediğiniz özellikleri nelerdir? (En çok iki tanesini işaretleyiniz)

a- Derslerin içeriği b- Okul disiplini c- Öğretmenlerin yetenekleri

d- Öğretmen-öğrenci ilişkileri e- Öğrenciler arasında ayrımcılık

f- Not değerlendirme sistemi g- Diğer

12- Tahsil yapmakta başlıca amacınız nedir?

a- İş sahibi olmak b- Meslek sahibi olmak c- Akademik kariyer yapmak

d- Başarılı olmak e- Daha üst statüye erişmek

f- Çevreme daha faydalı olmak g- Diğer

13- Babanızla aranızda anlaşmazlık konuları nelerdir? (En çok iki tanesini işaretleyiniz)

a- Kılık-kıyafetim b- Derslere olan ilgim c- Arkadaşlarım

d- Gezdiğim çevre e- Diğer

14- Annenizle aranızda anlaşmazlık konuları nelerdir? (En çok iki tanesini işaretleyiniz)

a- Kılık-kıyafetim b- Derslere olan ilgim c- Arkadaşlarım

d- Gezdiğim çevre e- Diğer

15- Babanızın size karşı davranışı nasıldır?

a- Hoşgörülü b- Müdahaleci c- Umursamaz d- İlgisiz

e- İlgili f- Her şeyime karışıyor g- Sürekli çatışma halindeyiz

h- Koruyucu ı- Diğer

16- Annenizin size karşı davranışı nasıldır?

a- Hoşgörülü b- Müdahaleci c- Umursamaz d- İlgisiz

e- İlgili f- Her şeyime karışıyor g- Sürekli çatışma halindeyiz

h- Koruyucu ı- Diğer

17- En çok hangi gazeteleri okursunuz? (En fazla iki tane yazınız)

..... ,

18- Gazetelerin en çok hangi sayfalarını okursunuz?

- a- Güncel b- Politika c- Kültür Sanat d- Magazin
e- Spor f- Ekonomi

19- En çok hangi TV kanalını izliyorsunuz?

.....

20- Günde kaç saat TV izliyorsunuz?

- a- 1 saat b- 2 saat c- 3 saat veya daha fazla

21- En çok hangi müzikten hoşlanırsınız?

- a- Popüler müzik b- Klasik müzik c- Türk Sanat Müziği d- Arabesk

22- Ne tür kitaplar okursunuz?

- Roman
Şiir
Sosyal içerikli kitaplar
Politik içerikli kitaplar
Tarihi içerikli kitaplar

23- Ne sıklıkla kitap okursunuz?

- Haftada bir kitap bitiririm
Ayda bir kitap bitiririm
Elime aldıkça okurum, belli bir zamanı yoktur
Aynı zamanda birden fazla kitabı okumaya çalışırım

24- En son okuduğunuz kitap ve yazarı?

.....

25- Size göre şu anda Türkiye'nin en önemli problemi nedir?

- PKK
Ekonomik kriz
İrtica
Geçim derdi
İnsan hakları ihlalleri
Avrupa Birliği'ne geçiş sürecindeki pürüzler

26- İleride ne olmak istiyorsunuz?

- a- Doktor b- Mühendis c- İşletmeci d- Sanayici
e- Esnaf f- Ev hanımı

27- Üniversitede hangi dalda eğitim almak istiyorsunuz?

- Sosyal Bilimler
Fen Bilimleri
İşletme

Mühendislik
Tıp
Bilgi-İşlem

28- Size göre şu anda dünyanın en önemli problemi nedir?

- a- Açlık b- Savaşlar c- Küreselleşme d- Fundamentalizm
e- Aşırı ısınma (çevre problemleri)

29- Önemli kararlarınızda aşağıdakilerden hangisi yol göstericiniz olur?

- a- Ailem b- Arkadaşlarım c- Din büyükleri ve dini kitaplar
d- Öğretmenim e- TV

30- Aşağıdaki değerlerin önem derecesini belirtiniz?

a-	AİLE	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
b-	VATAN	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
c-	DİN	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
d-	TÜRKÇE	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
e-	ÖRF VE ADETLER	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
f-	BÜYÜKLERE SAYGI	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
g-	DÜRÜSTLÜK	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
h-	OKULDA BAŞARI	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
ı-	MESLEKİ KARİYER	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
i-	YÜKSEK KAZANÇ	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
j-	İBADET	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
k-	YARDIMSEVERLİK	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
l-	ÇALIŞKANLIK	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
m-	MÜTEŞEBBİSLİK	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz
n-	YABANCI DİLİ İYİ BİLME	a-Çok önemli	b- Önemli	c-Fikrim yok	d-Az Önemli	e- Önemsiz

ÖZGEÇMİŞ

Nesrin FİLİZ EKSİK, 1976'da Sakarya ili Merkez İlçe Adapazarı'nda doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Adapazarı'nda tamamladı. 1994 yılında Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'ne girdi. Buradan 1998 yılında mezun oldu. Aynı yıl, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yüksek Lisans öğrenimine başladı.

Nesrin FİLİZ EKSİK, 1998-1999 Öğretim Yılında Adapazarı H.Zehra AKKOÇ Kız Lisesi'nde Felsefe Grubu Öğretmeni olarak görev yapmıştır. Şu an evli ve bir çocuk annesidir.